

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finanstilsynet orienterer

JUC nettverk for erstatning og forsikring

15. Mai 2024
Linn Jørgensen

Agenda

- Finanstilsynets organisering
- Rammer for tilsynsvirksomheten
- Forhold som jevnlig påpekes ved stedlig tilsyn
 - Risikonivå og kapitalisering
 - Overordnet styring og kontroll

STYRET
Finn Arnesen, leder

FINANSTILSYNSDIREKTØR
Per Mathis Kongsrud

DIREKTØRENS STAB

Cecilie Ask, juridisk direktør
Anne Kari Østmo, styresekretær

Rune Grundekjøn, kontrollør

VIRKSOMHETSSTYRING

Nina Moss
direktør

KOMMUNIKASJONSSTAB

Lisbeth Strand
kommunikasjonsdirektør

Økonomi og drift

Helge Gjervik
fung. seksjonssjef

HR

Gun Margareth Møy
seksjonssjef

BANK- OG FORSIKRINGSTILSYN

Anders Sanderlien Hole
direktør

**RISIKOOVERVÅKING
OG MAKROTILSYN**

Knut Haugan
direktør (konst.)

**DIGITALISERING
OG RAPPORTERING**

Kristin Tornling
direktør

MARKEDSTILSYN

Anne Merethe Bellamy
direktør

Store banker

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Krisehåndtering

Ole-Jørgen Karlsen
seksjonssjef

Makroovervåking

Harald Johansen
seksjonssjef

Digital innovasjon

Richard Aamodt Karlsen
seksjonssjef

**Prospekter og
finansiell rapportering**

Lars Jacob Braarud
seksjonssjef

Infrastruktur

Marte Voie Opland
seksjonssjef (konst.)

**Mellomstore
og små banker**

May Camilla Bruun-Kallum
seksjonssjef

**Bank- og
forsikringsatferd**

Jo Gjedrem
seksjonssjef

**Analyse og
rapportering**

Thea Birkeland Kloster
seksjonssjef

IT

Tor Anders Westgaard
seksjonssjef (konst.)

Verdipapirforetak

Roy Halvorsen
seksjonssjef

Markedsatferd

Thomas Borchgrevink
seksjonssjef

**Forsikringsforetak
og pensjonskasser**

Runa K. Sæther
seksjonssjef

**Eiendomsmegling
og inkasso**

Arne Solberg
seksjonssjef

**IT og
betalingstjenester**

Olav Johannessen
seksjonssjef

Data og analyse

Richard Aamodt Karlsen
seksjonssjef (konst.)

**Fond og kollektive
investeringer**

Britt Hjellegjerde
seksjonssjef

**Revisjon og
regnskapsføring**

Anders Grini
seksjonssjef (konst.)

**Konsesjoner
og regulering**

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Antihvitvasking

Brita Daae Hrenovica
seksjonssjef

**Dokumentasjon og
informasjonsforvaltning**

Lone Tudborg Lakhan
seksjonssjef

Rammer for tilsynsvirksomheten

Hovedmålet: bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder

Rammen for vårt arbeid er lovgivning, tildelingsbrev fra Finansdepartementet og vår egen strategi

Prioriteringer i tilsynsarbeidet i 2024:

1. Gode risikovurderinger og solide finansinstitusjoner
2. God styring og kontroll i foretakene
3. Ivareta hensynet til forbrukerne
4. Omstilling til grønn finans
5. Forhindre ulovlig virksomhet
6. Å forebygge og håndtere kriser

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/5106

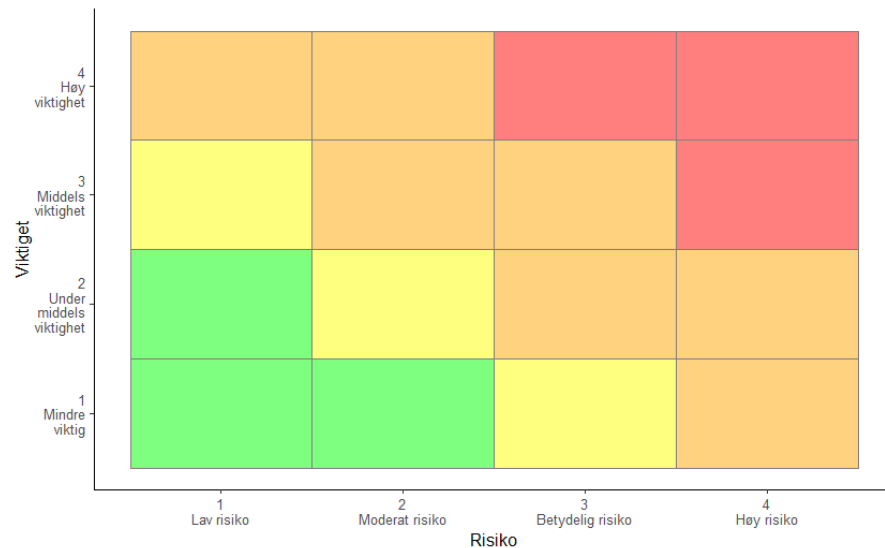
Dato
22.12.2023

Statsbudsjettet 2024 – Finanstilsynet – tildelingsbrev

1. Innledning	2
2. Viktige utfordringer fremover	2
3. Mål og prioriterte tiltak for 2024.....	3
4. Styring og kontroll i virksomheten.....	10
5. Rapportering	13
6. Budsjettildeling	15

Risikobasert tilsyn – grunnlag for prioriteringer

- Tilsynsaktivitetene prioriteres på bakgrunn av foretakenes risikonivå og viktighet (størrelse).
- I Finanstilsynets tidligvarslingsystem er hovedkriteriet for vurdering av risikonivå solvenskapitaldekningen
- Representanter for ulike enheter i Finanstilsynet drøfter foretakenes situasjon og eventuelle behov for oppfølging basert på tilgjengelig informasjon – proporsjonalitetsprinsipp
- Dokumentbaserte analyser av foretakene
- Stedlig tilsyn er et sentralt virkemiddel

Stedlig tilsyn

- Et stedlig tilsyn innebærer en gjennomgang av virksomhetens drift, herunder risikoeksponering og kapitalbehov, og systemet for styring og kontroll
- Et stedlig tilsyn kan omfatte hele virksomheten eller være fokusert mot enkelte risikoområder

Tilsynsrapporter og vedtak sortert etter år

2024

^

[Tilsynsrapport - Norwegian Hull Club - Gjensidig Assuranseforening](#) >

2023

^

[Tilsynsrapport Granne Forsikring](#) >

[Tilsynsrapport - Insr Insurance Group ASA](#) >

[Tilsynsrapport - Protector](#) >

[Tilsynsrapport - Tromstrygd](#) >

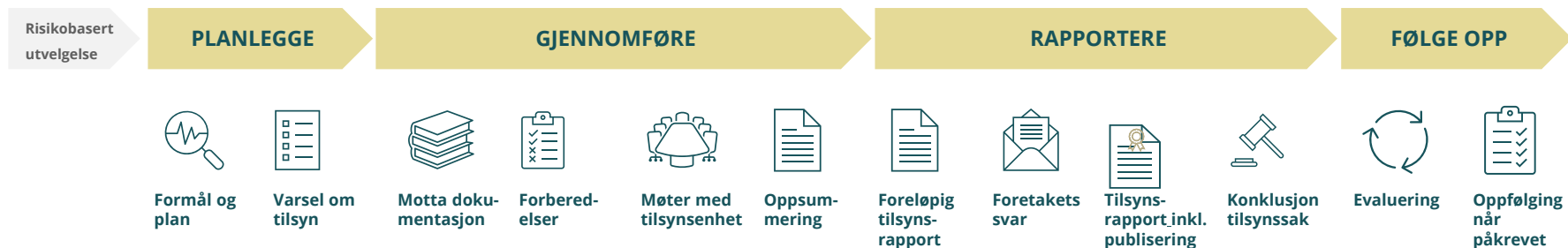
[Tilsynsrapport - Fremtind Forsikring AS](#) >

[Tilsynsrapport - Gjensidige Forsikring ASA](#) >

[Tilsynsrapport - Storebrand Helseforsikring AS](#) >

Fra stedlig tilsyn i et foretak til endelig tilsynsrapport

1. Finanstilsynet sender varsel om stedlig tilsyn til foretaket.
2. Finanstilsynet gjennomfører stedlig tilsyn.
3. Finanstilsynet sender en foreløpig rapport etter tilsyn til foretaket.
4. Foretaket kan gi kontradiksjon/svar.
5. Finanstilsynet sender den endelige tilsynsrapporten med ev. vedtak (pålegg/gebyr) til foretaket.
6. Den endelige tilsynsrapporten blir publisert på Finanstilsynets nettsted (abonnementsvarsel).

Tilsyn med systemet for styring og kontroll

Det er utarbeidet tilsynsmoduler for evaluering av foretakenes system for styring og kontroll av vesentlige risikoer

Finanstilsynet benytter særlig modulene i forbindelse med stedlige tilsyn

Modul for markeds- og kredittrisiko (styring og kontroll av kapitalforvaltningsområdet)

Modul for forsikringsrisiko

Se også modul for overordnet styring og kontroll og modul for operasjonell risiko utviklet for banker

Forhold som jevnlig påpekes ved stedlig tilsyn

Risikonivå og kapitalisering

- Finansiell stilling
- Operasjonell risiko

Styring og kontroll

- Overordnet styring og kontroll
- Styring og kontroll av forsikringsområdet
- Styring og kontroll av kapitalforvaltningsområdet

Risikonivå og kapitalisering

Finansiell stilling

- Finanstilsynet har særskilt fokus på foretakenes kapitalmål og kapitalplaner
- Lønnsomheten påvirker solvenskapitaldekningen
- Stresstester og scenarier viktige hjelpemidler til kapitalplanleggingen

Operasjonell risiko

- Datakvalitet, IT, nøkkelperson, etterlevelse, strategi...
- Finanstilsynet forventer at foretakene har vurdert om kapitalkravet til operasjonell risiko i solvenskapitaldekningen er tilstrekkelig

Overordnet styring og kontroll

Overordnet risikostrategi

- Finanstilsynet forventer at det foreligger et overordnet strategidokument hvor:
 - mål og strategier for virksomheten fremgår,
 - hvor det defineres en klar overordnet risikotoleranse og hvor øvrige styrende dokumenter klart forankres.
 - Strategien bør sikre helhetlig risikostyring.

Styrets risikotoleranse

- Styret må gjøre en selvstendig vurdering av hva som er et forsvarlig risikonivå.
- Det etablerte systemet for risikostyring må sikre at det gjennomføres hensiktsmessige tiltak til rett tid.
- Styret bør som en del av strategien etablere en klar kapital- og beredskapsplan

Overordnet styring og kontroll

Styrets arbeid og kompetanse

- Styret må ha tilstrekkelig forsikringsteknisk kompetanse
- Styret må ha tilstrekkelig kompetanse til å kunne utfordre administrasjonen
- Styret bør jevnlig og minst årlig formelt evaluere sitt arbeid og sin kompetanse
- Finanstilsynet anbefaler at det foreligger et skriftlig grunnlag for styrets diskusjon basert på en anonymisert kartlegging blant styremedlemmene
- Finanstilsynet vil fremheve betydningen av jevnlige evalueringer av styrets samlede kompetanse som grunnlag for utvelgelse av nye styremedlemmer

Organisering av virksomheten

- Daglig leder skal sørge for at foretaket har ansatte som samlet har kvalifikasjoner og erfaringer som trengs for at virksomheten i foretaket drives på en forsvarlig måte, og at det etableres forsvarlige styrings- og kontrollsystemer

Overordnet styring og kontroll

Styringsstruktur i første linje

- Foretaket bør ha en styringsstruktur som effektivt gjennomfører foretakets strategi
- Foretaket bør klart definere hvilken organisatorisk enhet som har ansvaret for den overordnede styringen av risikonivået og oppfølgingen av resultatene
- Foretaket bør ha enheter / personell med et klart definert operativt ansvar for den løpende styringen av foretakets risikoer
- Foretaket bør ha tilstrekkelig uavhengige enheter / personell i førstelinjen med klart definert ansvar for løpende måling, overvåking, rapportering og kontroll av risiko
- Foretakets godtgjørelsesordninger for ansatte bør bidra til å fremme / gi insentiver til god styring og kontroll, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter.

Overordnet styring og kontroll

Uavhengige kontrollfunksjoner

- Styret bør fastsette en instruks for den enkelte kontrollfunksjon hvor funksjonens plikter og rettigheter framgår, herunder funksjonens uavhengighet og interaksjon med styret
- Kontrollfunksjonene bør rendyrkes for å sikre tilstrekkelig uavhengighet fra utøvende funksjoner
- Leder av den enkelte kontrollfunksjon bør organisatorisk være direkte underlagt daglig leder
- Lederen av den enkelte funksjon bør uansett organisering ha rett og plikt til å rapportere direkte til daglig leder og styret
- Det er klare plikter i solvensregelverket for alle de uavhengige kontrollfunksjonene
- De uavhengige kontrollfunksjonene bør involveres i beslutninger som har betydning for foretakets risikoer, men **ansvaret** for beslutningene ligger hos fullmaktshaver i første linje og hos styret

Overordnet styring og kontroll

Risikostyringsfunksjonen

Oppgaver:

- Løpende overvåke om foretakets system for risikostyring er hensiktsmessig og at det er gjennomført på en effektiv måte.
- Løpende overvåke foretakets samlede risikoprofil og rapportere om foretakets risikoer direkte til styret og ledelse. Identifisere og vurdere nye / framvoksende risikoer og bærekraftsrisiko.
- Regelmessig foreta vurderinger av etterlevelse av rammer. Foreta andre relevante kontroller og overvåke at internkontrollen er hensiktsmessig og effektiv.
- Risikostyringsfunksjonen bør være involvert i diskusjoner om foretakets strategi og risikoappetitt. Risikostyringsfunksjonen bør være involvert i vurderinger som har vesentlig betydning for foretakets risikoer, herunder godkjenning av nye aktiviteter.

Overordnet styring og kontroll

Etterlevelsesfunksjonen

Oppgaver

- Vurdere om de tiltakene som foretaket har truffet for å unngå manglende oppfyllelse, er tilstrekkelige
- Etterlevelsesfunksjonen bør gjennomføre kontroller for å verifisere at aktuelt eksternt og internt regelverk som er relevant etterleves
- Etterlevelsesfunksjonen bør involveres i prosessen med å vurdere risiko knyttet til nye aktiviteter i virksomheten

Overordnet styring og kontroll

Aktuarfunksjonen

Oppgaver:

- Gjøre en uavhengig gjennomgang og verifikasjon av foretakets avsetninger, og ta stilling til foretakets retningslinjer for forsikringstegning og gjenforsikring
- Vurdere om nivået på premiene er tilstrekkelig for å dekke fremtidige erstatningsutbetalinger og kostnader
- Minst årlig rapportere til styret og ledelsen. Aktuarfunksjonen bør løpende rapportere vesentlige forhold til styret
- Bidra til effektiv gjennomføring av foretakets system for risikostyring. Aktuarfunksjonen skal i ORSA-prosessen ta stilling til usikkerheten i de tekniske avsetningene
- Være involvert i vurderinger som har vesentlig betydning for foretakets forsikringsrisiko, herunder godkjenning av nye aktiviteter

Overordnet styring og kontroll

Internrevisjonen

Oppgaver:

- Internrevisjonen skal kontrollere at foretaket er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.
- Funksjonen skal være uavhengig av foretakets første- og andre linje og rapportere direkte til styret. Internrevisjonen skal være objektiv og uavhengig i sine vurderinger.
- Internrevisjonen skal utarbeide en revisjonsplan som skal legges fram for styret. Prioriteringene i planen skal være risikobasert. Internrevisjonen skal minst årlig rapportere til styret om gjennomføring av planen og funksjonens vurderinger og anbefalinger
- Det bør foreligge prosedyrer for hvordan påpekninger fra internrevisjonen skal behandles og følges opp.

Overordnet styring og kontroll

Utkontraktering

Rundskriv 7/2021- veiledning om utkontraktering

- Kjerneoppgaver, omfang av utkontraktering
- Risikovurderinger
- Utkontraktering av ansvar versus oppgaver – forsvarlighet
- Etablering av interne rutiner og retningslinjer for å følge opp utkontraktert virksomhet
- Rapporteringskrav
- Årlig vurdering av risiko og internkontroll for utkontraktert virksomhet
- Avtaleverk
- Finanstilsynets tilgang til opplysninger og mulighet for tilsyn

Styring og kontroll av forsikringsområdet

Strategi for forsikringsrisiko

- Finanstilsynet forventer at det foreligger en strategi for forsikringsområdet som fungerer som et styringsverktøy for styret
- Strategien bør gi en klar definisjon av styrets risikotoleranse og inneholde en rammestruktur for forsikringsrisiko med angivelse av risikorammer for de ulike forsikringsrisikoene
- Strategidokumentet bør gi klare føringer og retningslinjer for de tiltak som skal gjennomføres når rammene overskrides eller strategidokumentets øvrige retningslinjer fravikes
- Gjenforsikringsstrategi
- Finanstilsynet legger til grunn at styringssystemet sikrer at pristariffene følges opp jevnlig av styret

Styring og kontroll av kapitalforvaltningområdet

Kapitalforvaltningsstrategien mv.

- Styret bør fastsette en klar risikotoleranse for markedsrisiko, som er konsistent med styrets overordnede risikotoleranse
- Av strategidokumentet bør det klart fremgå hvilke investeringsaktiviteter som er tillatt, for eksempel:
 - Tillatte markeder / geografiske områder, tillatte aktivaklasser og tillatte finansielle instrumenter, herunder derivater, instrumenter/verdipapirer som ikke omsettes i et regulert marked og komplekse produkter som er vanskelig å verdivurdere
 - Styret bør gjennom den etablerte rammestrukturen sikre at alle vesentlige risikoer er styrt

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Jobbe i Finanstilsynet?

finansstilsynet.no/jobb-hos-oss